

NAZWA STUDIÓW (kierunek): **Socjoterapia pedagogiczna**

CZAS TRWANIA (ilość godzin): **Trzy semestry (350 godzin)**

CEL STUDIÓW (uzasadnienie potrzeby):

Przemiany w Polsce, szczególnie duże bezrobocie, presja społeczna na odnoszenie sukcesów, stawia przed szkolnictwem nowe zadanie przygotowania młodzieży do radzenia sobie w sytuacjach stresowych w sposób konstruktywny, bez uciekania się do agresji, manipulacji, uzależnień. Celem studiów podyplomowych **Socjoterapia pedagogiczna** jest przygotowanie wychowawców, pedagogów, nauczycieli do sprostania nowym wymaganiom stawianym polskiej szkole. Zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym mają przede wszystkim przygotować uczniów, wychowanków do aktywnego, twórczego, akceptowanego społecznie sposobu funkcjonowania w grupie społecznej, zawodowej. W ostatnim czasie w polskich szkołach pojawiają się duże problemy z mobilizacją uczniów do nauki, utrzymaniem ładu na zajęciach, kulturą zachowania uczniów, agresją, uzależnieniami. W związku z tym nauczyciel staje przed nowym wyzwaniem. Umiejętności dydaktyczne okazują się niewystarczające do rozwiązywania coraz trudniejszych problemów. Zmiana nacisku z uczenia podawczego na aktywnego stawia nauczyciela również w nowej sytuacji. Zajęcia dydaktyczne prowadzone metodami podawczymi, wykładowymi nie wymagają aż tak dużych umiejętności pracy z grupą i kierowania grupą jak ma to miejsce w zajęciach aktywnych. Celem tych studiów jest wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności radzenia sobie z problemami wychowawczymi i kierowaniem grupą oraz przygotowanie do prowadzenia zajęć o charakterze socjoterapeutycznym, profilaktycznym.

STUDENCI (do kogo adresowane są studia):

Studia kierowane są przede wszystkim do pedagogów i psychologów szkolnych, nauczycieli świetlic szkolnych i terapeutycznych, pracowników ośrodków terapeutycznych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, burs i internatów szkolnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, pracowników pogotowia opiekuńczego, wychowawców w domu dziecka oraz do wszystkich nauczycieli wychowawców i nauczycieli *wychowania do życia w rodzinie* pragnących poszerzyć swoje kompetencje wychowawcze i dydaktyczne.

KADRA DYDAKTYCZNA:

Zajęcia prowadzić będą wysokiej klasy specjaliści z zakresu psychologii społecznej, socjoterapii, socjologii, pedagogiki, wywodzący się spośród nauczycieli akademickich: Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Współprowadzącymi zajęcia praktyczne będą doświadczeni trenerzy, terapeuci, profilaktycy, którzy, na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą.

KORZYŚCI ZE STUDIÓW:

Studia przygotowują nauczycieli, wychowawców do twórczego kierowania klasą, grupą jako zespołem. Wyposażą studentów w praktyczne umiejętności społeczne, dostarczą rzetelnej wiedzy z zakresu wspomagania rozwoju społecznego, emocjonalnego i poznawczego dzieci i młodzieży. Zajęcia są nastawione w dużej części na praktyczne ćwiczenie umiejętności i rozwijanie własnej świadomości zawodowej. Nauczyciele wzbogacą swoje umiejętności i kompetencje społeczne, które pomogą im w sposób twórczy pracować z klasą i rozwiązywać konkretne problemy wychowawcze, jak również przygotowują do konstruowania programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. Zdobyta wiedza i umiejętności pozwolą nauczycielom, pedagogom na opracowywanie własnych programów wychowawczych, profilaktycznych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych.

DODATKOWE CERTYFIKATY:

- negocjacje w szkole,
- warsztaty postępowania twórczych.

PROGRAM RAMOWY:

Sem.	PRZEDMIOT	Forma zajęć (liczba godzin)					Forma Zal.
		W	Ć	Wr	S	R	
1	1. Psychologia społeczna jako podstawa socjoterapii	10	10			20	Z
	2. Psychologia spostrzegania społecznego	10	10			20	Z
	3. Trening asertywności			40		40	Z
	4. Trening otwarcia			20		20	Z
	5. Techniki radzenia sobie z agresją		10		10	20	Z
RAZEM W SEMESTRZE 1		20	30	60	10	120	
2	6. Dynamika procesu grupowego	10	20			30	Z
	7. Ekspresja i sztuka jako forma pracy z grupą	6	14			20	Z
	8. Elementy terapii systemowej w pracy z grupą		10			10	Z
	9. Funkcjonowanie w sytuacjach stresowych		10			10	Z
	10. Komunikacja interpersonalna	6	14			20	Z
	11. Techniki relaksacji			20		20	Z
12. Typy osobowości	4	6			10	Z	
RAZEM W SEMESTRZE 2		26	74	20		120	
3	13. Aktywne metody pracy z grupą – metodologia socjoterapeutycznych zajęć warsztatowych	4	6			10	E
	14. Analiza gier psychologicznych	4	10			14	Z
	15. Budowanie psychoedukacyjnych programów profilaktycznych	6	10			16	E
	16. Specyfika pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania	6			14	20	Z
	17. Techniki skutecznego uczenia się - zajęcia psychoedukacyjne	4	6	10		20	Z
	18. Techniki wspierające rozwój kreatywności	4	6			10	Z
19. Trening umiejętności społecznych			20		20	Z	
RAZEM W SEMESTRZE 3		28	38	30	14	110	
RAZEM		74	142	110	24	350	

Legenda: W – wykład, Ć – ćwiczenia, Wr – warsztaty, R – Razem, E – egzamin, Z – zaliczenie.

Ćwiczenia - głównie nastawione są na kształtowanie umiejętności w oparciu o wiedzę teoretyczną. **Warsztaty** - są nastawione na kształtowanie umiejętności w oparciu o własne doświadczenia i na poszerzaniu samoświadomości zawodowej.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA:

Psychologia społeczna jako podstawa socjoterapii – 20 godzin:

Podstawowe pojęcia. Rola grupy w rozwoju osobowości. Wpływ grupy na podejmowane decyzje i zachowania. Konformizm i nonkonformizm. Potencjał grupy w modelowaniu zachowań prospołecznych. Prawidłowości funkcjonowania grupy, jej dynamika.

Psychologia spostrzegania społecznego – 20 godzin:

Podstawowe pojęcia. Teorie: atrybucji i UTO. Procesy spostrzegania swojego „ja”, innych i spostrzegania relacji interpersonalnych. Podejmowanie decyzji i zachowań w oparciu o procesy spostrzegania. Zaburzenia spostrzegania w wyniku nacisku społecznego.

Trening asertywności – 40 godzin:

Podstawowe pojęcia. Diagnoza swoich mocnych i słabych stron w obszarach zachowań asertywnych. Modele zachowań interpersonalnych. Terytorium psychologiczne – jego obrona i poszanowanie terytorium innych osób. Podstawowe prawa i prawa uniwersalne. Zasady asertywnej odmowy. Funkcje emocji. Wyrażanie uczuć pozytywnych i tzw. negatywnych. Czterostopniowa skala wyrażania gniewu. Przekazywanie faktów i opinii – konstrukcja budowy i konsekwencje wynikające z zamiany opinii na fakt. Wyrażanie konstruktywnej krytyki i radzenie sobie z niekonstruktywną krytyką. Praca z monologiem wewnętrznym, wykorzystanie siły konstruktywnego monologu w kształtowaniu adekwatnej samooceny. Zachowania w relacjach z autorytetem. Wystąpienie publiczne. Komunikacja werbalna i niewerbalna w wystąpieniach publicznych. Specyfika nauki zachowań asertywnych młodych ludzi w różnych grupach wiekowych oraz osób z uzależnieniami i zachowaniami aspołecznymi.

Trening otwarcia – 20 godzin:

Zajęcia integracyjne. Różne formy zadań i ćwiczeń integracyjnych. Techniki socjoterapeutyczne w budowaniu prawidłowych relacji interpersonalnych. Modele kształtowania otwartości w relacjach społecznych i interpersonalnych.

Techniki radzenia sobie z agresją – 20 godzin:

Klasyfikacja zachowań agresywnych. Przyczyny i źródła agresji. Agresja jako wyuczony model zachowań – nauka techniki zamiany zachowań agresywnych na asertywne. Agresja jako konsekwencja zaburzeń neurofizjologicznych i sposoby radzenia sobie z deficytem rozwojowym. Agresja jako wynik zaburzeń systemu – systemowe techniki radzenia sobie z agresją.

Dynamika procesu grupowego – 30 godzin:

Podstawowe pojęcia. Fazy procesu grupowego. Rozpoznawanie procesu grupowego. Rola prowadzącego w różnych fazach pracy z grupą. Umiejętności niezbędne do wspierania procesu grupowego, konstruktywne radzenie sobie z konfliktem i oporem grupy. Poznawanie własnego systemu obranego w kontaktach z innymi członkami grupy. Role grupowe. Diagnozowanie potrzeb grupy. Współpraca w grupie, jej diagnozowanie i budowanie. Praca w oparciu o potencjał grupy. Modelowanie pracy grupowej. Dobór metod adekwatnie do fazy pracy grupy. Grupa socjoterapeutyczna jako bezpieczny teren do modelowania, kształtowania i korygowania zachowań prospołecznych.

Ekspresja i sztuka jako forma pracy z grupą – 20 godzin:

Rola sztuki w zaspakajaniu potrzeby samorealizacji. Sztuka jako czynnik integrujący grupę na požądanej aktywności. Dziennikarstwo i reżyseria jako formy sztuki. Rozwijanie własnego potencjału. Arteterapia.

Elementy terapii systemowej w pracy z grupą – 10 godzin:

Założenia podejścia systemowego w diagnozie, terapii i pracy. Ujmowanie grupy i procesów grupowych w aspekcie systemowym. Zmiana elementów systemu jako sposób zmiany zachowań jednostki. Komunikacja grupowa w ujęciu systemowym. Metafory w pracy z dzieckiem i młodzieżą.

Funkcjonowanie w sytuacjach stresowych – 10 godzin:

Podstawowe pojęcia i teorie. Fizjologiczne aspekty stresu. Psychosomatyka a stres. Mobilizujące i demobilizujące czynniki stresu. Diagnozowanie indywidualnych czynników stresogennych. Subiektywne postrzeganie i doświadczanie stresu. Techniki radzenia sobie ze stresem w oparciu o NLP. Bajkoterapia jako forma rozładowywania sytuacji stresogennych u dzieci. Sposoby zmiany postrzegania czynników stresogennych: techniki dystansu emocjonalnego, wykorzystanie poczucia humoru i wizualizacji w budowaniu dystansu psychicznego.

Komunikacja interpersonalna – 20 godzin:

Cele i znaczenie komunikacji w budowaniu relacji. Informacyjny i relacyjny poziom komunikacji. Nieświadome i świadome akty komunikacji. Przebieg procesu komunikacji. Zaburzenia procesu komunikacji na poszczególnych etapach procesu komunikacji. Różne sposoby komunikacji w zależności od płci, dominującej modalności, osobowości. Komunikacja zamknięta i otwarta. Rozwiązywanie konfliktów i negocjacje jako techniki skutecznej komunikacji.

Techniki relaksacji – 20 godzin:

Czynniki sprzyjające relaksacji. Typy relaksacji. Relaksacja aktywna – praca z ciałem, ćwiczenia ruchowe. Ćwiczenia W. Sherborne w relaksacji. Nauka prawidłowego oddychania i ćwiczenia oddechowe. Wizualizacje. Muzykoterapia. Aromaterapia. Znaczenie higieny psychicznej w relaksacji. Typy osobowości a dobór technik relaksacji. Umiejętność rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych.

Typy osobowości – 10 godzin:

Różne koncepcje osobowości, typy osobowości. Diagnozowanie typów osobowości. Potencjał osób z określonymi typami osobowości. Dostosowanie metod pracy do typów osobowości. Potencjał grupy reprezentujących wielorakie typy osobowości.

Aktywne metody pracy z grupą – metodologia socjoterapeutycznych zajęć warsztatowych – 10 godzin:

Główne typy celów pracy grupowej. Hierarchizacja celów. Przegląd metod aktywnych, które wspierają rozwój poznawczy, emocjonalny, społeczny, moralny dzieci i młodzieży. Zasady budowania planu w odniesieniu do treści, procesu i konkretnej grupy. Diagnozowanie potrzeb grupy. Zasady pracy grupowej. Wzbudzanie pozytywnej motywacji „do...”. Budowanie klimatu sprzyjającego realizacji celów zajęć. Konstruowanie zajęć: przygotowanie ćwiczeń, prezentacja i omówienie. Potrzeba i metody ewaluacji zajęć.

Analiza gier psychologicznych – 14 godzin:

Teoretyczne podstawy analizy transakcyjnej. Rozpoznawanie różnych typów gier psychologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem gier uczniowskich, które powodują zaburzenie relacji uczeń – nauczyciel oraz dezintegrują pracę grupową. Ćwiczenie sposobów konstruktywnego radzenia sobie nauczycieli – wychowawców z grami uczniowskimi.

Budowanie psychoedukacyjnych programów profilaktycznych – 16 godzin:

Diagnoza grupy, do której adresowany jest program. Rodzaje programów. Kompetencje autora programu. Koncepcja programu. Formułowanie celów, treści programów. Warunki wdrażania programu. Ewaluacja programu. Opracowanie programu.

Specyfika pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania – 20 godzin:

Podstawowe pojęcia, rodzaje zaburzeń zachowania. Diagnostyka zaburzeń. Prezentacja metod pracy z dziećmi z zaburzeniami zachowania. Indywidualne i grupowe programy pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania.

Techniki skutecznego uczenia się – zajęcia psychoedukacyjne – 20 godzin:

Prezentacja różnych typów uczenia się. Związek typów modalności polisensorycznej z modelem uczenia się. Metoda P. Dennisona jako technika wspierająca proces skutecznego uczenia się. Neurofizjologiczne podstawy zapamiętywania. Ćwiczenia rozwijające koncentrację uwagi i pamięć. Tworzenie prawidłowych nawyków uczenia się. Organizacja procesu uczenia się. Higiena pracy umysłowej. Techniki NLP we wspieraniu procesów uczenia się.

Techniki wspierające rozwój kreatywności – 10 godzin:

Rozwój kreatywności u dzieci i młodzieży. Czynniki szkolne, rodzinne, społeczne wspierające i blokujące rozwój kreatywności. Osobowościowe czynniki wspierające i hamujące zachowania kreatywne. Konformizm a kreatywność w szkole. Budowanie środowiska dydaktyczno – wychowawczego wspierającego kreatywność. Techniki i metody sprzyjające rozwojowi kreatywności.

Trening umiejętności społecznych – 20 godzin:

Rozpoznawanie swoich stylów funkcjonowania w grupie i kierowania grupą. Mocne strony osobowości w relacji „ja – inni”. Identyfikacja obszarów aktywności w pracy zawodowej. Przyjmowanie i świadomość ról społecznych. Aktywne słuchanie jako narzędzie kierowania i budowania relacji w grupie. Zachowania przestrzenne w pracy z grupą.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

1. O przyjęcie na studia podyplomowe mogą ubiegać się osoby, które ukończyły studia wyższe.
 2. Rekrutacja odbywa się bez egzaminów wstępnych.
 3. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc, o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.
 4. Warunkiem przyjęcia na studia podyplomowe jest złożenie kompletu dokumentów:
 - oryginał lub odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych,
 - wypełniony kwestionariusz zgłoszeniowy – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
 - podanie do Rektora o przyjęcie na studia podyplomowe – możliwość pobrania w wersji elektronicznej pod adresem: <http://www.wsb.net.pl/postgraduate-recruitment.php> (formularz dostępny także w sekretariacie studiów podyplomowych),
 - 2 fotografie o wymiarze 37x52 bez nakrycia głowy, na jasnym tle,
 - 2 koperty ze znaczkami zaadresowane do siebie,oraz wpłacenie opłaty rekrutacyjnej w wysokości 50 zł przy zapisie w sekretariacie studiów podyplomowych lub przelewem na konto Uczelni: **07 1050 1520 1000 0023 2843 8268** z dopiskiem „*opłata rekrutacyjna – studia podyplomowe*”.
- Istnieje także możliwość przesłania dokumentów pocztą tradycyjną, faksem (**0-61 642 15 99**) lub pocztą elektroniczną (podyplomowe@wsb.net.pl). Wówczas do dokumentów należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty rekrutacyjnej.
- W przypadku przesyłania dokumentów faksem lub pocztą elektroniczną, oryginalną dokumentację należy przesłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście jeszcze przed rozpoczęciem zajęć.

WYSOKOŚĆ OPŁAT:

Opłata za naukę na studiach podyplomowych obejmuje:

- bezzwrotną opłatę rekrutacyjną w wysokości **50 zł**,
- opłatę czesnego w wysokości **1100 zł za semestr**.

WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW:

Warunkiem ukończenia studiów podyplomowych jest:

1. Uzyskanie zaliczeń oraz zdanie egzaminów określonych w planie studiów
2. Pozytywna ocena z egzaminu końcowego
3. Uregulowanie opłat za studia.